

Aktualizace č. 2 Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Moravskoslezském kraji na léta 2015 – 2020

**je nedílnou součástí dokumentu „Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb
v Moravskoslezském kraji na léta 2015 – 2020“ schváleného usnesením č. 11/946
zastupitelstva kraje dne 11. 9. 2014 a nahrazuje aktualizaci Střednědobého plánu rozvoje
sociálních služeb MSK schválenou usnesením č. 16/1603 zastupitelstva kraje ze dne
25. 9. 2015**

Úvod

Síť sociálních služeb je již dlouhodobě rozvíjena v procesu střednědobého plánování sociálních služeb a její principy jsou zakotveny v platném Střednědobém plánu rozvoje sociálních služeb kraje v Moravskoslezském kraji.

Aktualizace Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Moravskoslezském kraji na léta 2015 – 2020 (dále jen „Aktualizace SPRSS“), kterou schválilo zastupitelstvo na svém zasedání dne 25. 9. 2015, byla vytvořena na základě legislativních změn, které vešly v platnost od 1. 1. 2015. Hlavním cílem aktualizace byla úprava procesu nastavování krajské sítě sociálních služeb s cílem zachovat kontinuální financování sociálních služeb na území kraje s ohledem na výše popsané legislativní změny v oblasti sociálních služeb. Součástí schválení Aktualizace SPRSS bylo také schválení Přehledu sociálních služeb zařazených do krajské sítě sociálních služeb ke dni 1. 1. 2016, do které byly zařazeny sociální služby, na kterých byla obecná shoda se zadavateli sociálních služeb o jejich realizaci.

Důvodem pro zpracování v pořadí již druhé aktualizace SPRSS je několik nových skutečností, které mají vliv na proces plánování a zajištění dostupnosti Krajské sítě sociálních služeb. Jedná se zejména o skutečnosti týkající se financování sociálních služeb ve smyslu druhu finančních prostředků využitých pro financování sociálních služeb. Předmětná aktualizace SPRSS precizuje statusy zařazení služeb do krajské sítě sociálních služeb na základní a optimální podle druhu financování sociálních služeb. Principy obsažené v aktualizaci SPRSS schválené zastupitelstvem kraje dne 25. 9. 2015 zůstávají nadále platné.

4.5 Stanovení krajské sítě sociálních služeb a její aktualizace

Dle principů obsažených v Aktualizaci SPRSS MSK ze dne 25. 9. 2015 je v procesu střednědobého plánování sociálních služeb síť sociálních služeb dlouhodobě rozvíjena. Na základě žádostí poskytovatelů sociálních služeb o vstup do sítě a změnu parametrů v síti je krajská síť průběžně aktualizována v orgánech kraje. V následujícím období bude síť sociálních služeb dále precizována na základě vyjednávání se zadavateli sociálních služeb (obce, MPSV) a s poskytovateli sociálních služeb. S ohledem na současnou možnost podpory sociálních služeb prostřednictvím finančních zdrojů z Evropského sociálního fondu (dále jen „ESF“) je nutné blíže specifikovat úroveň krajské sítě a status zařazení sociálních služeb do krajské sítě.

Jak uvádí Aktualizace SPRSS MSK vystupuje kraj při zajišťování dostupnosti sítě ve dvou úrovních:

1. **Kraj je garantem dostupnosti sítě sociálních služeb na jeho území**, kdy ve spolupráci s obcemi jako zadavateli sociálních služeb a poskytovateli sociálních služeb identifikuje skutečné potřeby, na které síť sociálních služeb následně reaguje.
2. Na základě zjištěných potřeb ze strany kraje **může být také kraj ve spolupráci s obcemi veřejným zadavatelem služeb a aktivit**, které efektivně podpoří řešení nepříznivé sociální situace osob se specifickými potřebami. Jedná se buďto o takové sociální služby, jejichž zřízení v rámci území obce není s ohledem na četnost výskytu potřeb efektivní, nebo se jedná o zadavatelskou roli v případech skutečně zjištěných potřeb v území, ve kterém není potřebná sociální služba dostupná.

V kontextu procesu nastavování krajské sítě sociálních služeb Moravskoslezského kraje a uzavírání pověření jsou preferovány 2 principy:

1. **samostatná registrace na místo poskytování sociální služby** (nejlépe na úrovni obce s pověřeným obecním úřadem),
 - **výjimkou** z tohoto principu jsou tyto druhy služeb: tísňová péče, průvodcovské a předčitatelské služby, raná péče, telefonická krizová pomoc, tlumočnické služby apod.,
 - v dalších případech je možno výjimku individuálně vyjednat na odboru sociálních věcí krajského úřadu Moravskoslezského kraje,
2. **pověřené budou služby registrované výlučně pro území Moravskoslezského kraje.**

SPRSS MSK definuje tři druhy statusu zařazení do Krajské sítě sociálních služeb. Jedná se o tzv. *síť krizovou, síť základní a síť optimální*. Definice všech stupňů statusu zařazení do sítě obsahuje SPRSS. Klíčovým faktorem ovlivňující podobu těchto sítí jsou finanční prostředky, jejichž prostřednictvím dochází k udržení sítě sociálních služeb na území kraje. V rámci tzv. základní sítě sociálních služeb je definována síť v kontextu finančních prostředků dostupných prostřednictvím dotačních programů kraje. **Základní síť sociálních služeb poskytovaných na území MSK tak tvoří stávající registrované sociální služby a jejich poskytovatelé, financovaní z dotačních programů kraje.** V rámci tzv. optimální sítě sociálních služeb je definována síť v kontextu finančních prostředků dostupných prostřednictvím externích finančních prostředků (prostředky ESF, prostředky Dotačního řízení MPSV v oblasti poskytování sociálních služeb s nadregionální a celostátní působností).

Krajská základní síť sociálních služeb

Krajskou základní síť sociálních služeb tvoří sociální služby dlouhodobě financované prostřednictvím finančních prostředků z dotace určené na provoz sociálních služeb z kapitoly 313 – MPSV státního rozpočtu. Tyto služby jsou ze strany kraje pověřovány k výkonu služby v obecním hospodářském zájmu, formou uzavření „Smlouvy o závazku veřejné služby a vyrovnávací platbě za jeho výkon“ (Smlouva o závazku). Dílčí zadavatelé (zejména obce) k tomuto pověření mohou aktuálně přistupovat prostřednictvím deklarace v příslušném právním titulu (např. smlouva o dotaci). Pověřeným službám je poskytována finanční podpora z veřejných zdrojů (státní rozpočet, krajské, obecní rozpočty) formou vyrovnávací platby. Tyto smlouvy o závazku jsou v souladu s platným SPRSS MSK uzavírána na období do konce roku 2020. Služby zařazené do krajské základní sítě jsou v současnosti v podobě přílohy nedílnou součástí SPRSS MSK. Dílčí zadavatelé (obce) pak k tomuto pověření přistupují prostřednictvím deklarace v příslušném právním titulu (např. smlouva o dotaci). Pověřeným službám je poskytována finanční podpora z veřejných zdrojů (státní rozpočet, krajské, obecní rozpočty).

Pro udržení aktuální a flexibilní základní sítě, která reaguje na aktuálně se měnící potřebnost v území, je nutné základní síť průběžně aktualizovat prostřednictvím schvalovací orgány kraje, kdy:

1. Zastupitelstvo kraje určuje síť sociálních služeb takto:

- IČ,
- název poskytovatele,
- druh sociální služby,
- identifikátor sociální služby, a

2. Rada kraje průběžně definuje zastupitelstvem kraje určenou síť sociálních služeb v parametrech:

- forma služby,
- cílová skupina služby,
- kapacita služby (lůžka, přepočtené úvazky),
- místo poskytování služby,
- územní působnost služby,
- status zařazení do sítě (základní, optimální).

Krajská optimální síť sociálních služeb

V rámci krajské optimální sítě sociálních služeb je síť definována v kontextu finančních prostředků dostupných prostřednictvím externích finančních prostředků (prostředky ESF, prostředky v rámci Dotačního řízení MPSV pro rok 2016 v oblasti poskytování sociálních služeb s nadregionální a celostátní působností apod.).

V praxi to znamená, že jeden identifikátor služby se současně může pohybovat jak v síti základní, která je financovaná prostřednictvím finančních prostředků kraje, tak zároveň může být rozšířena do parametrů daných optimální sítí, financovaných však prostřednictvím jiných finančních zdrojů. Takto financované optimum je však časově determinované dobou dostupností jiných finančních zdrojů, které nespĺňují podmínky dlouhodobé udržitelnosti. V tomto případě bude celý identifikátor sociální služby pověřen výkonem služby v obecném hospodářském zájmu dle rozhodnutí Evropské komise ze dne 20. 12. 2011 č. 2012/21/EU prostřednictvím uzavření smlouvy o závazku veřejné služby a vyrovnávací platbě za jeho výkon a takto pověřený identifikátor bude posuzován z hlediska vyrovnávací platby dle výpočtu nastaveného pro Moravskoslezský kraj v rámci Podmínek dotačního Programu na podporu poskytování sociálních služeb a způsobu rozdělení dotace z kapitoly 313 - MPSV státního rozpočtu.

Do krajské optimální sítě jsou dále zařazovány sociální služby vycházející z identifikovaných potřeb, poskytované na území kraje, ale financované z jiných finančních zdrojů, než jsou finanční prostředky kraje, nebo sociální služby, jejichž potřebnost je časově ohraničena dobou trvání aktivity. U externích finančních prostředků se nejčastěji jedná o individuální projekty poskytovatelů sociálních služeb (např. služby zařazené do tzv. koordinovaného přístupu v sociálně vyloučených lokalitách Agentury pro sociální začleňování), integrované rozvojové strategie území nebo individuální projekty dalších subjektů působících v oblasti sociálních služeb, kdy jsou finanční prostředky vázány na předem jasně vymezenou dobu realizace. Po ukončení financování či ukončení aktivity musí být u těchto služeb zahájeno vyjednávání o zařazení do krajské sítě (základní či optimální). Vzhledem ke skutečnosti, že u těchto sociálních služeb není poskytovatelem veřejných prostředků Moravskoslezský kraj, neexistuje mezi krajem a poskytovatelem sociální služby žádný smluvní vztah, který by kraji umožnil výpočet vyrovnávací platby za výkon služby v obecném hospodářském zájmu. Z tohoto důvodu mohou být tyto služby pověřovány výkonem služby v obecném hospodářském zájmu dle rozhodnutí Evropské komise ze dne 20. 12. 2011 č. 2012/21/EU, které však nezakládá povinnost Moravskoslezského kraje k výpočtu a posuzování vyrovnávací platby. Součástí tohoto pověření jsou další právní akty poskytovatele/poskytovatelů vyrovnávací platby (resp. její dílčí části), které upravují povinnost poskytovatele/poskytovatelů výpočtu a posouzení vyrovnávací platby. Moravskoslezskému kraji

z pověření vyplývá zodpovědnost za posouzení potřebnosti sociální služby a její výběr pro zařazení do optimální krajské sítě.

Pro udržení aktuální optimální sítě je nutné síť průběžně aktualizovat prostřednictvím schvalování Rady kraje, kdy:

1. Rada kraje průběžně určuje a definuje Krajskou optimální síť sociálních služeb v parametrech:

- IČ,
- název poskytovatele,
- druh sociální služby,
- identifikátor sociální služby
- forma služby,
- cílová skupina služby,
- kapacita služby (lůžka, přepočtené úvazky),
- místo poskytování služby,
- územní působnost služby,
- status zařazení do sítě (základní, optimální).

Principy aktualizace krajské sítě sociálních služeb vycházejí z Metodiky aktualizace Krajské sítě sociálních služeb, která tvoří přílohu č. 8 Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb Moravskoslezského kraje na léta 2015 – 2020.

Vstup a výstup sociálních služeb z krajské sítě sociálních služeb Moravskoslezského kraje

Pro vstup a výstup služeb respektive navýšení/snížení kapacity v základní síti jsou podmínky vycházející ze SPRSS popsány v Metodice aktualizace Krajské sítě sociálních služeb, jejíž základní rámec tvoří přílohu č. 8 SPRSS MSK.

Podmínky platí také analogicky pro optimální síť pouze s tím rozdílem, že pro vstup nových služeb či navýšení kapacity v síti není požadován povinný podíl veřejného zadavatele na spolufinancování oprávněné provozní ztráty sociální služby. Tyto podmínky jsou rovněž popsány v Metodice aktualizace Krajské sítě sociálních služeb.

Podmínky financování sociálních služeb v letech 2015 – 2020 při vstupu do stanovené sítě

Prioritou pro léta 2015 – 2020 je udržení optimální sítě a její dlouhodobě udržitelný rozvoj při zachování stávajících zdrojů jejího financování. K rozvoji bude docházet pouze v případě služeb plánovaných a podpořených ze zdrojů veřejného zadavatele, přičemž prioritu má rozvoj potřebných služeb v území, které není danou službou pokryto.

Kritéria pro vstup nových sociálních služeb do krajské sítě stanovené SPRSS MSK

- a) služba musí mít veřejného zadavatele (obec, kraj, MPSV),
- b) služba reaguje na nedostatečné pokrytí dané sociální služby v území,
- c) služba musí vycházet ze skutečných potřeb identifikovaných na území kraje,
- d) služba musí vycházet z procesu plánování na úrovni obce, kraje či dalších uskupení (mikroregion, místní akční skupina, svazek obcí),
- e) na financování služby se musí ve stanovené výši podílet veřejný zadavatel (obce, kraj, kraj prostřednictvím Individuálních projektů kraje realizovaných ve spolupráci s obcemi), přičemž stanovenou výši financování určuje SPRSS MSK,
- f) nová služba musí být poskytována v souladu se zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

Výstup sociálních služeb z krajské sítě sociálních služeb Moravskoslezského kraje

Služba je ze sítě sociálních služeb vyřazena (přestává být financována, příp. dochází k jejímu významnému krácení), pokud již nesplňuje podmínky pro vstup a setrvání v síti definované SPRSS MSK:

- a) absence veřejného zadavatele
- b) zánik potřeby identifikovaný ze strany zadavatelů
- c) zrušení registrace sociální služby
- d) zánik poskytovatele
- e) nesplnění podmínky povinného spolufinancování nových služeb v následujících letech
- f) zjištění zásadního porušení pravidel pro poskytování sociálních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

Veřejní zadavatelé

Dle podmínek SPRSS musejí mít, sociální služby poskytované na území MSK veřejného zadavatele (obec, kraj, MPSV), a musejí vycházet z procesu plánování na úrovni obce, kraje či dalších uskupení (mikroregion, místní akční skupina, svazek ad.). Sociální služby v MSK vycházejí z procesu plánování služeb na území předmětných obcí. Plánování sociálních služeb je proces, který vychází ze skutečných potřeb zjištěných na území kraje. Na tyto potřeby reagujeme zřízením příslušného druhu sociální služby odpovídající příslušnému paragrafu zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

Obce dle zákona o sociálních službách zjišťují potřeby poskytování sociálních služeb osobám nebo skupinám osob na svém území, zajišťují dostupnost informací o možnostech a způsobech poskytování sociálních služeb na svém území, spolupracují s dalšími obcemi, kraji a poskytovateli sociálních služeb při zprostředkování pomoci osobám, spolupracují s krajem při přípravě a realizaci SPRSS a spolupracují s krajem při určování sítě sociálních služeb na území kraje.

Způsob plánování sociálních služeb je přímo úměrný danému typu obce (zadavatele), kteří se dělí dle velikosti rozsahu výkonu státní správy, který je jim svěřen (obec s úřadem, obec s pověřeným úřadem a obec s rozšířenou působností). **Plánování a rozvoj nových i stávajících sociálních služeb na všech typech obcí však musí splňovat podmínky dané aktuálním střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb kraje (zadavatelská role, spolufinancování apod.)**

Obec s obecním úřadem (obec I. typu)

S ohledem na možnosti těchto obcí s ohledem na jejich velikost, rozpočet, personální možnosti apod. je pro tyto obce vhodné a výhodné plánovat sociální služby společně buďto s danou obcí s rozšířenou působností, pod kterou obec s obecním úřadem spadá, nebo prostřednictvím např. dalších uskupení obcí s obecním úřadem ať už např. v podobě svazku obcí, mikroregionu nebo např. prostřednictvím tzv. místních akčních skupin, které obce mohou tvořit. Výstupy z plánování schvaluje prostřednictvím usnesení orgán obce.

Obec s pověřeným obecním úřadem (obec II. typu)

Proces plánování v obcích s pověřeným obecním úřadem je veden v rozdílných úrovních. Významné je pro obce především to, v jakém území jsou služby plánovány, ale také počet obcí, které se nacházejí v daném území vymezeném působností úřadu obce s pověřeným obecním úřadem. Dalším faktorem, který ovlivňuje plánování, je právě konkrétní míra aktivního zapojení těchto obcí do procesu plánování. Současně je významným činitelem plánování výskyt jednotlivých sociálních jevů, jejich četnost a rozsah v daném území, včetně možnosti využít podporu a pomoc sociálních služeb v daném území. Tyto obce plánují sociální služby prostřednictvím procesu komunitního plánování a výstupy z plánování jsou obsahem strategického materiálu schválenému orgány obce.

Obec s rozšířenou působností (obec III. typu)

Obce s rozšířenou působností na území svého správního obvodu kromě plánování a koordinace poskytování sociálních služeb (komunitní plánování) realizují také činnosti sociální práce vedoucí k řešení nepříznivé sociální situace a k sociálnímu začleňování osob, identifikují další potřebu aktivit mimo režim sociálních služeb vedoucích k sociálnímu začleňování. Identifikované potřeby z tohoto procesu jsou reflektovány v aktivitách komunitního plánu obce.

Kraj jako zadavatel sociálních služeb

Na základě objektivně zjištěných potřeb ze strany kraje může být také kraj **ve spolupráci s obcemi** veřejným zadavatelem služeb a aktivit, které efektivně podpoří řešení nepříznivé sociální situace osob se specifickými potřebami. Bude se jednat o takové sociální služby a aktivity, jejichž zřízení v rámci území obce není s ohledem na četnost výskytu potřeb efektivní. Jedná se například o potřeby občanů, kteří mají vzácná onemocnění, poruchy autistického spektra, těžké tělesné postižení, duševní onemocnění atd. Vždy však bude zohledněna konkrétní situace v daném území s ohledem na dostupnost, efektivitu a kvalitu poskytnuté podpory, pomoci a péče. Může jít také o služby, které ad hoc reagují na vzniklou situaci, kterou je zapotřebí operativně řešit v rámci území kraje.

- časové vymezení služby zadávané krajem,
- další vyjednávání se s obcemi o možnosti systémového zajištění předmětné služby, příp. o možnosti zániku služby pokud již zanikla identifikovaná potřeba, na kterou služba reagovala v území.

MPSV jako zadavatel sítě sociálních služeb:

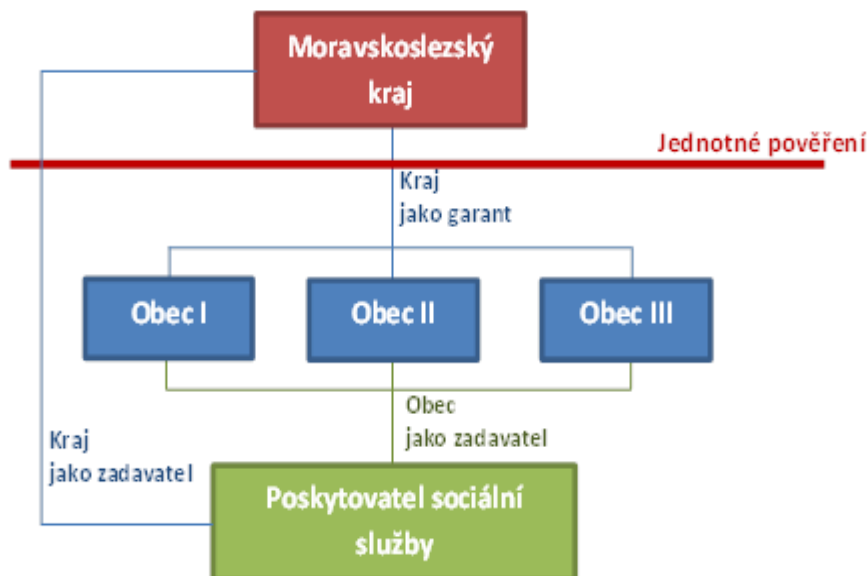
- služby s celorepublikovou působností,
- konkrétní doložení dopadu realizace služby na území kraje společně s vyjádřením obce deklarující územní potřebnost poskytované služby.

Role poskytovatelů sociálních služeb při zajišťování sítě

Poskytovatelé sociálních služeb realizují na území kraje sociální služby splňující podmínky zákona o sociálních službách. Role poskytovatelů sociálních služeb v kontextu zajištění sítě sociálních služeb spočívá mj. v identifikaci potřeb v území a v následném vyjednávání se zadavatelem v rámci procesu plánování a zajišťování sociálních služeb v podmínkách obcí a kraje. Tyto služby musí reagovat na skutečné potřeby identifikované v území.

Dle SPRSS bude do roku 2018 probíhat vyjednávání mezi krajem, obcemi a poskytovateli sociálních služeb za účelem převzetí veřejného závazku za zajištění poskytování sociálních služeb.

System zajištění sítě sociálních služeb na území MSK

5.3 Způsob financování sociálních služeb od r. 2016

Dle „Metodiky Ministerstva práce a sociálních věcí pro poskytování dotací ze státního rozpočtu krajům a hlavnímu městu Praze v oblasti podpory poskytování sociálních služeb pro rok 2016“, kterou ministerstvo zveřejnilo 23. června letošního roku, budou od 1. ledna 2016 finanční prostředky z kapitoly Ministerstva práce a sociálních věcí poskytovány prostřednictvím dotačního řízení kraje (§101a zákona o sociálních službách) v souladu s Rozhodnutím Evropské komise ze dne 20. 12. 2011, č. 2012/21/EU, o použití čl. 106 odst. 2 „Smlouvy o fungování Evropské unie na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby udělené určitým podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu“. Moravskoslezský kraj je dle § 95 zákona o sociálních službách zodpovědný za zajištění dostupnosti poskytování sociálních služeb na svém území a za stanovení sítě sociálních služeb. Proto se kraj stává pověřovatelem závazkem služby v obecném hospodářském zájmu v sociální oblasti.

V souvislosti s realizovanými změnami musí být od 1. ledna 2016 sektor poskytování sociálních služeb posuzován jako tržní sektor a podpora sociálních služeb musí být hodnocena z hlediska možnosti ovlivnění tržního prostředí a možného vzniku neoprávněné veřejné podpory v souladu s legislativou EU v této oblasti.

Finanční podpora sociálních služeb zařazených do krajské základní sítě

Moravskoslezský kraj pověřuje poskytovatele sociálních služeb zařazených do krajské základní sítě pro tyto služby výkonem služby v obecném hospodářském zájmu uzavřením smlouvy o závazku veřejné služby a vyrovnávací platbě za jeho výkon. Moravskoslezskému kraji z této smlouvy vyplývá povinnost garantovat, že poskytnuté finanční prostředky k financování sociálních služeb budou sloužit jako kompenzace za výkon služeb obecného hospodářského zájmu, tzn., povinnost stanovit jednotný způsob výpočtu vyrovnávací platby pro všechny poskytovatele sociálních služeb vč. posouzení případné nadměrné vyrovnávací platby.

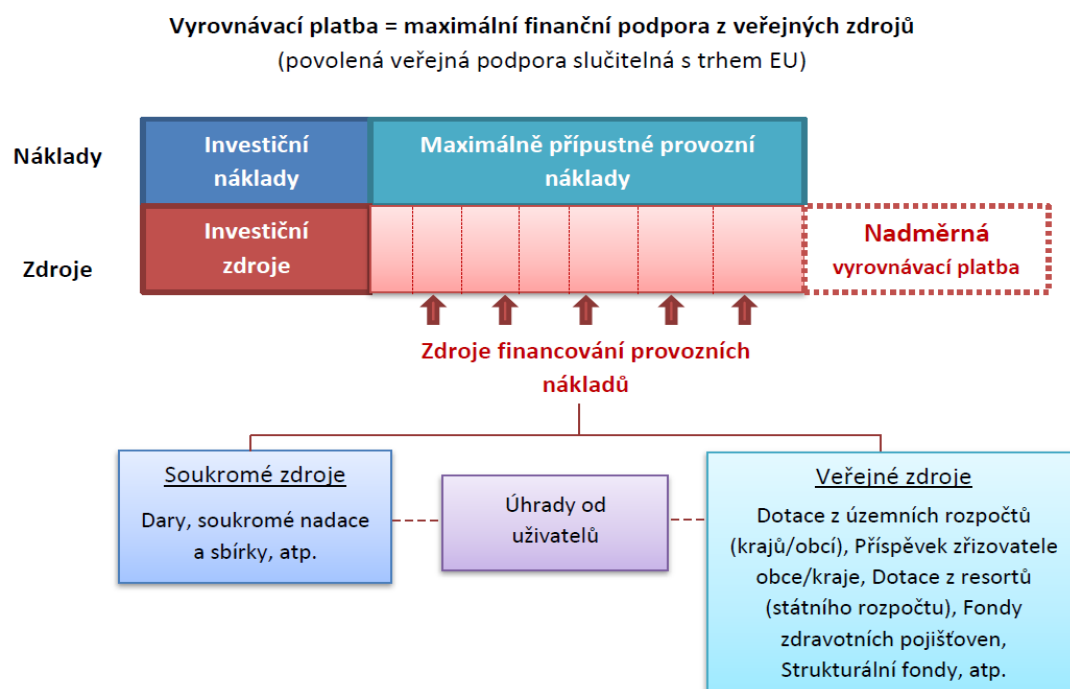
Pro sociální služby, jejichž realizací je poskytovatel pověřen v rámci závazku veřejné služby, bude vypočtena maximální výše vyrovnávací platby, která představuje maximální výši finanční podpory sociálních služeb z veřejných, či soukromých zdrojů. Po ukončení dotačního roku bude provedeno posouzení vyrovnávací platby, kde budou zhodnoceny skutečně obdržené zdroje/výnosy sociální služby ve vztahu ke skutečně realizovaným nákladům a stanoveným stropem maximální výše vyrovnávací platby. Případná nadměrná vyrovnávací platba bude vrácena zpět do rozpočtu pověřovatele (kraje). Pro kumulaci prostředků z případných nadměrných vyrovnávacích plateb bude vytvořen účelový Fond

sociálních služeb, sloužící primárně k zajištění dostupnosti a udržitelnosti krajské sítě sociálních služeb, kde budou prostředky sledovány v členění dle obce, na jejímž území nadměrná vyrovnávací platba vznikla. Konkrétní pravidla dotačního řízení pro poskytovatele sociálních služeb jsou upravena v „Podmínkách dotačního Programu na podporu poskytování sociálních služeb a způsobu rozdělení a čerpání dotace z kapitoly 313 – MPSV státního rozpočtu“ schválených Zastupitelstvem Moravskoslezského kraje dne 25. června 2015 usnesením č. 15/1512.

Pro transparentní stanovení maximální výše vyrovnávací platby jsou nastaveny limity maximálně přípustných **provozních nákladů** pro zabezpečení adekvátního poskytování sociální služby. Provozní náklady jsou náklady, které jsou nezbytné pro poskytování základních druhů a forem sociálních služeb v rozsahu stanoveném základními činnostmi u jednotlivých druhů sociálních služeb a které svou výší nepřesahují obvyklou výši v daném čase a místě. V případě oprávněných nákladů sociálních služeb, které by tento maximální nákladový limit převyšovaly, může zastupitelstvo kraje na základě individuálního zdůvodnění a posouzení povolit v rámci dotačního řízení i náklady vyšší (zejména v případě odpisů, materiálně technického zabezpečení zpětně se promítajícího do zvýšení kvality služby apod.) Dále je pro výpočet vyrovnávací platby stanoven **poměr pracovníků v přímé péči a ostatních pracovníků**, který umožňuje adekvátní zajištění poskytování sociální služby a představuje limit pro maximální možnou výši uplatnění osobních nákladů ostatních pracovníků.

Pro posouzení vyrovnávací platby z hlediska oprávněnosti nákladů je nutno do nákladů služby zahrnout i poměrnou část **investičních výdajů** za daný rok, pokud jsou nezbytné pro provozování služeb obecného hospodářského zájmu a pokud bude jejich realizace následně promítnuta do zdůvodněného zvýšení kvality poskytované služby.

Systém financování sociálních služeb prostřednictvím vyrovnávací platby je naznačen v následujícím schématu.

Finanční podpora sociálních služeb zařazených do krajské optimální sítě

Do tzv. krajské optimální sítě sociálních služeb jsou zařazovány sociální služby, případně kapacity služeb vycházející z identifikovaných potřeb, poskytované na území kraje, ale financované z jiných finančních zdrojů než jsou finanční prostředky kraje, případně o sociální služby, jejichž potřebnost je časově ohraničena dobou trvání dané aktivity. Po ukončení financování přestanou být tyto služby/kapacity součástí krajské optimální sítě, následně mohou být zahájena jednání o jejich zařazení do krajské základní sítě sociálních služeb při splnění podmínek pro vstup stanovených SPRSS MSK.

U služeb, jejichž identifikátor má kapacitu zařazenou současně jak základní, tak v optimální síti bude celý identifikátor sociální služby pověřen výkonem služby v obecném hospodářském zájmu dle rozhodnutí Evropské komise ze dne 20. 12. 2011 č. 2012/21/EU prostřednictvím uzavření smlouvy o závazku veřejné služby a vyrovnávací platbě za jeho výkon a takto pověřený identifikátor bude posuzován z hlediska vyrovnávací platby dle výpočtu nastaveného pro Moravskoslezský kraj v rámci Podmínek dotačního Programu na podporu poskytování sociálních služeb a způsobu rozdělení dotace z kapitoly 313 - MPSV státního rozpočtu.

U identifikátorů sociálních služeb zařazených pouze do optimální sítě není poskytovatelem veřejných prostředků Moravskoslezský kraj, neexistuje mezi krajem a poskytovatelem takovéto sociální služby žádný smluvní vztah, na jehož základě by kraj mohl provést výpočet vyrovnávací platby za výkon služby v obecném hospodářském zájmu. Z tohoto důvodu je těmto službám vydáváno Pověření k výkonu služeb v obecném hospodářském zájmu dle Rozhodnutí komise č. 2012/21/EU (dále jen „Pověření“), které však nezakládá povinnost Moravskoslezského kraje k výpočtu a posuzování vyrovnávací platby k zamezení a vrácení jakékoli nadměrné vyrovnávací platby. V případě, že tato právní jednání dalšího pověřovatele nebudou realizována, pozbývá Pověření platnost a účinnost.

Finanční podpora sociálních služeb nezařazených do krajské sítě

Jak již bylo výše uvedeno, musí být finanční podpora poskytování sociálních služeb řešena v souladu s pravidly veřejné podpory Evropské unie. Pokud poskytovatel veřejných prostředků usoudí, že se jedná o veřejnou podporu, musí být finanční prostředky poskytnuty tak, aby nedošlo k neoprávněné veřejné podpoře, která by byla v rozporu s pravidly vnitřního trhu Evropské unie.

V případě, že existuje pověření k výkonu služby v obecném hospodářském zájmu dle Rozhodnutí komise č. 2012/21/EU jiného veřejného zadavatele, může Moravskoslezský kraj připojit svůj zdroj k výpočtu vyrovnávací platby dle pravidel pověřovatele. Toto připojení provede Moravskoslezský kraj deklarací v příslušném právním aktu, kterým se přiznává výše podpory pro danou sociální službu.

Pokud neexistuje pověření k výkonu služby v obecném hospodářském zájmu lze finanční prostředky poskytnout v režimu „de minimis“, příp. rozšířeného „de minimis“ pro služby v obecném hospodářském zájmu, a to tak, že v příslušném právním aktu bude uvedena formulace, že jsou prostředky poskytovány v režimu „de minimis“ s odkazem na příslušné nařízení Evropské komise, tj. Nařízení Komise (EU) č. 1407/2013 ze dne 18. 12. 2013, o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu de minimis (publikováno v Úředním věstníku Evropské unie dne 24. 12. 2013 v částce L 352), resp. nařízení Komise (EU) č. 360/2012 ze dne 25. dubna 2012, o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu de minimis udílenou podnikům poskytujícím služby obecného hospodářského zájmu (publikováno v Úředním věstníku Evropské unie dne 26. 4. 2012 v částce L 114).

Finanční objem prostředků ze státního rozpočtu pro zajištění optimální sítě sociálních služeb

S ohledem na vývoj legislativy v oblasti odměňování zaměstnanců v sociálních službách vyvstala nutnost aktualizace finančního vyjádření prostředků nezbytných k zajištění optimální sítě sociálních služeb (viz Tabulka 3).

Tabulka 3 Finanční objem prostředků ze státního rozpočtu pro zajištění optimální sítě sociálních služeb (tis. Kč)

Rok	Sociální péče	Sociální prevence	Poradenství	Celkem
2015	864 356	368 622	38 133	1 271 112
2016	890 287	379 681	39 277	1 309 245
2017	916 995	391 072	40 456	1 348 523
2018	944 505	402 804	41 669	1 388 978
2019	972 840	414 888	42 919	1 430 648
2020	1 002 026	427 334	44 207	1 473 567